

Posudek bakalářské práce

Josef Čechura

Hry a hrací pomůcky. Příspěvek ke studiu volného času ve středověku

Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK v Praze

Praha 2006.

59 str. textu s 33 obr.

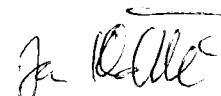
Téma, které si Josef Čechura zvolil a jemuž se soustavně věnoval, spojuje dvě různé poznávací oblasti. Prvá z nich vytváří značně rozrůzněné a nesnadno přehledné teoretické zázemí, do něhož patří nejen obecná teorie her, ale i různé historicko-antropologické koncepty, zaměřené na postavení dětí ve středověké společnosti, na vztah dětí a dospělých, na význam her při výchově dětí, na úlohu her ve světě dospělých, na sociální kontext rozmanitých her, na fenomén volného času ve středověku atd. Přístup, který k této mozaice přístupů volíme, by měl nejen oplývat dostatečnými znalostmi, ale měl by se opřít i o vlastní zdůvodněný názor. Podobné nároky se snadno formulují, nesnadno naplňují. Kromě jiného vyžadují studium odborné literatury, která u nás až příliš často není dostupná. Bakalářská práce může být chápána jako jeden z výchozích kroků uvažovaným směrem. Druhá poznávací oblast je vyhrazena archeologii, jejíž terénní výzkumy mezi dalšími hmotnými pozůstatky přinášejí i nálezy hracích pomůcek. Zde se ovšem setkáme s další nesnází. Archeologické nálezy hracích pomůcek jsou rozptýleny v nejrůznějších nálezových fondech, které jsou jen z části publikačně zpřístupněny. Stačí si jen vybavit pražskou situaci a rozdíl mezi tím, co nahodile můžeme spatřit při terénních výzkumech, a tím, co najdeme v dosavadních publikacích.

V naznačených podmínkách se J. Čechura pokusil o úvod do studia středověkých her a hracích pomůcek. Z pochopitelných důvodů se přitom soustředil na doklady deskových her. Zabývá se oběma úvodem zmíněnými poznávacími oblastmi, sleduje otázky teoretické a výběrově se zabývá archeologickými nálezy. Výchozím úkolem se pro něj stal pokus o celkový nástin dané problematiky. Při pokračování by bylo ale třeba věnovat hlubší pozornost jednotlivým částem, které jsou do tohoto nástinu vkládány. Potom nepochybně začnou přibývat konkrétní odkazy na různorodou evropskou literaturu. Některé jednotlivé nálezové položky se dočkají kritičtějšího, a tedy i přesnějšiho hodnocení (příkladem může být parohovinový terčík z Mikulčic, AR 54, 2002, s. 908 s další lit.).

Rukopis předložený J. Čechurou lze tedy považovat za vážný krok směrem, který v českém bádání má jen skromnou tradici, a přitom rozhodně zasluhuje pozornost. Domnívám

se zároveň, že tento rukopis vyhovuje nárokům kladeným na bakalářské práce, a proto ho doporučuji k příslušné obhajobě.

11. 9. 2006

doc. Jan Klápště